Staidéar Gnó – Gnáthleibhéal Amháin
LEABHRÁN SCRÚDAITHE

Scrúduimhir an Iarrthóra
☞

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2013

STAIDÉAR GNÓ – GNÁTHLEIBHÉAL

DÉ MÁIRT, 11 MEITHEAMH 2013 – MAIDIN, 9.30-12.00

Freagair Roinn A (ag tosú ar Leathanach 2) agus Roinn B (ag tosú ar Leathanach 9)

Teastas Sóisearach

Gnáthleibhéal

STAMPA AN IONAID

Is ceadmhach áireamháin a úsáid.
Déanamh agus Múnla an Áireamháin a Úsáideadh:
☞

1. Suim na n-iomlán bun leathanaigh	
2. Móriomlán na gceisteanna/ceiste a dícheadaíodh	
3. An marc iomlán a bronnadh (1 lúide 2)	
4. Bónas don fhreagairt trí mheán na Gaeilge	
5. An marc iomlán a bronnadh má tá Bónas don fhreagairt trí Ghaeilge san áireamh (3 + 4)	

Nóta: Caithfidh an marc ar líne 3 (nó líne 5 má bhronntar Bónas do Ghaeilge) a bheith mar an gcéanna leis an marc sa bhosca Móriomlán.

Ceist	Marcanna an Scrúdaitheora	Marcanna an Scrúdaitheora Chomhairligh
Iomlán Roinn A		
Roinn B:		
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
Iomlán		
Bónas don Ghaeilge		
Móriomlán		
Grád		

ROINN A

(100 marc)

Freagair an 20 ceist ar fad. Tá 5 mharc ag gabháil le gach ceist.

---

1. Cad dó a seasann na litreacha seo a leanas? *(Scríobh* ***gach*** *freagra go hiomlán sa spás atá ar fáil dó.)*

ÍMAT	
ÁSPC	

2. An gceadaítear do shiopaí na fógraí seo a leanas a thaispeáint de réir dhlíthe tomhaltais na hÉireann?

Cuir tic (✓) sa bhosca cuí i ngach cás.

FÓGRA	CEADAÍTEAR	NÍ CHEADAÍTEAR
NÍ THUGTAR CREIDMHEAS		
NÍ DHEANTAR AISÍOCAÍÓCHTAÍ		
NÍ GHLACTAR LE SEICEANNA		

3. Cuir sloinnte na gcustaiméirí seo a leanas in ord aibítre:

DARREN Ó MAOLRUANAIDH   DAMIEN Ó MUIRÍ

DÁITHÍ Ó MURCHÚ   DÓNAL Ó MAOLÁIN

(i)	
(ii)	
(iii)	
(iv)	

4. Ainmnigh **dhá** chúis fhéideartha le hAighneas Tionsclaíoch nó Stailc.

1.	
2.	

5. I **ngach** spás thíos, scríobh ainm ceart an doiciméid ón liosta seo a leanas:

RÁITEAS NÓTA SEACHADTA LUACHAN NÓTA CREIDMHEASA ORDÚ

(*Tá dhá dhoiciméad thuas nach mbaineann le míniú ar bith thíos.)*

	DOICIMÉAD	**MÍNIÚ**
(i)		Cuireann an díoltóir é seo amach nuair a sheolann an ceannaitheoir earraí ar ais.
(ii)		Is iarratas scríofa é seo ar na h-earraí atá liostáithe, a sholáthair.
(iii)		Seo achoimre ar bhearta míosa a chuireann díoltóir chuig custaiméir.

6. Comhlánaigh an abairt seo a leanas:

Is é is **Siopa Lascaine** ann ná

____

____

____

____

7. Is ó leabhair Uí Ógáin Tta a tógadh na figiúirí seo a leanas:

Iasacht Bhainc	**€8,750**	**Áitreabh**	**€150,000**
Stoc Deiridh	**€12,500**	**Veaineanna Seachadta**	**€56,500**

Iontráil **agus** suimigh na Sócmhainní Seasta sa sliocht seo a leanas, as Clár Comhardaithe Uí Ógáin Tta ar an 31 Nollaig 2012:

Sliocht as Clár Comhardaithe Uí Ógáin Tta ar an 31-12-2012	
SÓCMHAINNÍ SEASTA	**€**
SÓCMHAINNÍ SEASTA IOMLÁNA	

8. Is léamha méadair iad seo a leanas ó bhille leictreachais. Ríomh líon na n-aonad a úsáideadh **agus** an táille iomlán. Scríobh do chuid freagraí sna spásanna cuí.

Léamha Méadar Leictreachais	
Faoi Láthair	85716
Cheana	85295
Líon na n-aonad a úsáideadh	
Ráta in aghaidh an aonaid	€0.22
Muirear Iomlán	**€**

Obair

9. Beidh Máire Ní Riain ag dul go dtí SAM (USA) ar saoire. Tá €1,450 coigilte aici mar airgead caiteachais. Téann sí go dtí a banc áitiúil chun a cuid euro a mhalartú ar dhollair.

Is é an ráta malairte reatha ná **€1 = $1**.**26**.

Ríomh an méid dollar a gheobhaidh sí ar €1,450.

Freagra
$

Obair

10. Mínigh cúis **amháin** ar cheart d'fheirmeoirí cuntais a choimeád.

____

____

____

11. Cé acu díobh seo a leanas atá ina riachtanais agus cé acu atá ina dteastálacha don déagóir in Éirinn?

Cuir tic (✓) sa bhosca ceart i ngach cás.

	RIACHTANAIS	**TEASTÁLACHA**
iPAD		
BIA		
SAOIRE		

12. Fuair Micheál Ó Nialláin a phá mar airgead tirim. D'úsáid a fhostóir an líon ba lú nótaí agus bonn ab fhéidir nuair a bhí an t-airgead á chur isteach i gclúdach pá Mhichíl. Comhlánaigh an anailís nótaí/bonn agus taispeáin cé mhéad nótaí agus bonn de gach sórt a bhí sa chlúdach.

ANAILÍS NÓTAÍ/BONN													
IOMLÁN	**€100**	**€50**	**€20**	**€10**	**€5**	**€2**	**€1**	**50c**	**20c**	**10c**	**5c**	**2c**	**1c**
€445.56								1					

13. Taispeáineann **Colún 1** liosta téarmaí a bhaineann le Teicneolaíocht na Faisnéise**.** I g**Colún 2** tá liosta mínithe a d'fhéadfaí a dhéanamh, b'fhéidir, ar na téarmaí sin. (*Tá míniú amháin ann nach mbaineann le téarma ar bith.)*

Colún 1 – Téarmaí	**Colún 2 – Mínithe**
1. Bunachar Sonraí	**A.** Modh chun teachtaireachtaí a sheoladh tríd an idirlíon
2. Crua-earraí	**B.** Na ríomhchláir go léir ar dhiosca crua ríomhaire
3. r-phost	**C.** Úsáidtear é chun taifid agus faisnéis a choimeád ar ríomhaire
	D. Gach cuid de ríomhaire atá le feiceáil agus ar féidir teagmháil leis

Meaitseáil an dá liosta. Déan litir an mhínithe atá ceart a chur faoin uimhir chuí thíos:

1.	**2.**	**3.**

14. Comhlánaigh an abairt seo a leanas:

Is é a thugtar ar cheann de na doiciméid a ullmhaítear nuair a bhíonn ____________________

Theoranta Phríobháideach á bunú ná ____________________________Comhlachais.

15. Cuir tic (✓) i ndiaidh **gach** abairt ag taispeáint cé acu an FÍOR nó BREAGACH í.

	FÍOR	**BRÉAGACH**
(a) Is é is coigilteas ann ná tuilleamh iomlán duine ar feadh míosa.		
(b) Is í is ragobair ann ná an méid a thuilleann duine ar son breis uaireanta a oibriú.		
(c) Is é is sochar comhchineáil ann ná asbhaint as tuilleamh iomlán.		

16. Freagair **(A)** *nó* **(B)**

(A) Comhardaigh an Cuntas Airgid seo a leanas agus tabhair anuas an t-iarmhéid ag deireadh na míosa:

Dr			**Cuntas Airgid**				Sr
Dáta	Sonraí	F	Iomlán	Dáta	Sonraí	F	Iomlán
2013			€	2013			€
Feabh 1	Iarmhéid	t/a	260	Feabh 10	Ceannacháin	MLG_4	180
13	Díolacháin	MLG_2	125	17	Cíos	MLG_5	155

NÓ

(B) Comhardaigh an Cuntas Airgid seo a leanas trí na trí línte deiridh den cholún 'Iarmhéid' a chomhlánú:

Cuntas Airgid					
Dáta	Sonraí	F	Dr	Sr	Iarmhéid
2013			€	€	€
Feb 1	Iarmhéid	t/a			260
10	Ceannacháin	MLG_4		180	
13	Díolacháin	MLG_2	125		
17	Cíos	MLG_5		155	

17. Taistealaíonn cúiréir ón gCabhán go Dún Dealgan agus as sin go Gaillimh, mar a bhfanann sí thar oíche. Ón Tábla Faid thíos, ríomh cé mhéad ciliméadar a thaistealaíonn sí an lá sin.

TÁBLA FAID (Km)

An Cabhán						
300	Corcaigh					
110	400	Dún na nGall				
112	260	222	Baile Átha Cliath			
82	325	158	85	Dún Dealgan		
200	142	260	232	256	Inis	
166	210	205	216	238	70	Gaillimh

Freagra	Km
Obair	

18. Líon isteach an **dá** Thoisc Tháirgeachta atá in easnamh sna spásanna atá ann dóibh:

TALAMH			**FIONTRAÍOCHT**

19. Is é is stíobhard ceardlainne ann ná

Duine slándála i siopa. ☐

Duine atá mar ionadaí ceardchumainn ar an láithreán oibre. ☐

Duine atá fostaithe i siopa. ☐

(Cuir tic (✓) sa bhosca ceart.)

20. Cuir tic (✓) le BAINEANN nó NÍ BHAINEANN tar éis **gach** téarma thíos chun a thaispeáint an mbaineann sé le hIasacht.

	BAINEANN	**NÍ BHAINEANN**
(a) Morgáiste		
(b) Cuntas Taisce		
(c) Rótharraingt		

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán na marcanna ar Roinn A		Iomlán carnach t/aa:	

Nóta:

Ar na leathanaigh seo a leanas, tá spás curtha ar fáil
chun gach ceist i Roinn B a fhreagairt.

Freagair **cúig** cheist ar bith.

Léigh na ceisteanna i Roinn B go cúramach, le do thoil,
sula bhfreagraíonn tú iad.

Is ceadmhach an spás seo a úsáid le haghaidh obair gharbh, más gá.

Le húsáid le ROINN B – Ceist 1

(A)

TEAGHLACH de PAOR	**IÚIL**	**LÚNASA**	**MEÁN FÓMH**	**DEIR. FÓMH**	**IOMLÁN**
IONCAM PLEANÁILTE	€	€	€	€	€
Dáithí de Paor - tuarastal					
Rós de Paor - tuarastal					
Sochar leanaí					
A. IONCAM IOMLÁN					
CAITEACHAS PLEANÁILTE					
Seasta					
Morgáiste tí					
Árachas tí					
Árachas sláinte					
Fo-iomlán					
Neamhrialta					
Costais teaghlaigh					
Costais iompair					
Costais teileafóin					
Solas agus teas					
Costais oideachais					
Fo-iomlán					
Roghnach					
Costais siamsaíochta					
Costais saoire					
Fo-iomlán					
B. CAITEACHAS IOMLÁN					
Airgead Tirim Glan (A – B)					
Airgead Tirim Tosaigh					
Airgead Tirim Deiridh					

(B)	**Caiteachas**:	
	Cúis:	

(C)	Ríomh an phréimh árachais tí bhliantúil a bheidh le híoc ag teaghlach de Paor. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.	**Freagra**: €	Obair

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 1:		Iomlán carnach t/aa:

Le húsáid le ROINN B – Ceist 2

(A) (i)

Cuntas Trádála, Cuntas Leithghabhála Brabúis agus Caillteanais Uan Tta
don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2012

		€	€	€

Tá spás don Chlár Comhardaithe ar an gcéad leathanach eile

Obair

(A) (ii)

Clár Comhardaithe Uan Tta mar a bhí ar				
		€	€	€

(B)	(i) Mínigh an téarma '**Díbhinn Íoctha**'.	Don Oifig Amháin	

	(ii) Ríomh an Brabús Comhlán mar chéatadán de na Díolacháin ar Airgead Tirim agus tú ag baint úsáide as an bhfoirmle atá curtha ar fáil. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre. $\frac{\text{Brabús Comhlán}}{\text{Díolacháin ar Airgead Tirim}} \times \frac{100}{1}$			
	Freagra: %	Obair		

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 2:		Iomlán carnach t/aa:	

		Don Oifig Amháin	
(A)	Scríobh an litir a sheol Séamas Ó Madáin chuig Yvonne Ní Dhuinn ar an 8 Aibreán 2013.		

		Do Oifig Amháin	

(B)	Cuir i gcás gur tusa Yvonne Ní Dhuinn, cén freagra a thabharfá ar an litir ó Shéamas Ó Madáin? Mínigh cúis **amháin** le do fhreagra. **Nóta**: Ní gá **(B)** a fhreagairt i bhfoirm litreach.		
	Freagra:		
	Cúis:		

(C)	Ainmnigh **dhá** eagraíocht a chabhraíonn le tomhaltóir a bhfuil fadhb aige. I **ngach** cás, scríobh abairt **amháin** chun a mhíniú conas a fhéadfadh an eagraíocht cabhrú leis an tomhaltóir		
	1.		
	2.		

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 3:		Iomlán carnach t/aa:

(A) Comhlánaigh foirm thogra Eibhlín le haghaidh árachas mótair:

FOIRM THOGRA				
ÁRACHAS BETA Tta FOIRM THOGRA LE hAGHAIDH ÁRACHAS MÓTAIR				
Sloinne		Céad Ainm		
Seoladh				
Teileafón				
Dáta breithe				
Slí bheatha				
SONRAÍ NA FEITHICLE				
Saghas feithicle		Luach reatha		
Déanamh agus múnla		Cláruimhir		
SONRAÍ ÁRACHAIS				
Saghas árachais atá ag teastáil	TRIÚ PÁIRTÍ AMHÁIN		*(Cuir tic (✓) sa bhosca cuí.)*	
	TRÍÚ PÁIRTÍ DÓITEÁN & GADAÍOCHT			
	CUIMSITHEACH			
Saghas ceadúnas tiomána	CEADÚNAS SEALADACH		*(Cuir tic (✓) sa bhosca cuí.)*	
	LÁN CHEADÚNAS			
Árachas ag teastáil ó (dáta)				
Comhlacht árachais roimhe seo				
Líon bliana ag tiomáint				
Sonraí ar éileamh a rinneadh le déanaí (más ann dó)	Bliain:		Méid an éilimh:	
Cúis leis an Éileamh				
Pointí Pionóis (más ann dóibh)	Líon:		Cúis:	
SÍNIÚ		DÁTA		

(B)	(i) Agus tú ag baint úsáide as an eolas atá ar fáil sa luachan árachais, ríomh glanchostas iomlán ar theach Eibhlín Nic Shuibhne agus an inneachar a chur faoi árachas. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.		Don Oifig Amháin	
	Freagra: €	Obair		

	(ii) Ghlac Eibhlín leis an luachan thuas agus d'íoc sí an méid iomlán arlíne le hÁrachas Uí Chléirigh Tta lena cárta dochair. Ar an 6 Meitheamh 2013, sheol Árachas Uí Chléirigh Tta Admháil (Uimh, 4438), sínithe ag Séamas Ó Cléirigh, chuig Eibhlín. Comhlánaigh an Admháil:

Admháil Uimh. 4438	
Árachas Uí Chléirigh Tta **An tSráid Ard, An Longfort** Teileafón: 043 72 95464	
Dáta:	
Fuarthas ó:	
An tSuim:	€
Modh íoctha:	
Le Buíochas	Sínithe: (Airgeadóir)

(C)	Freagair **gach** ceann díobh seo a leanas:	Don Oifig Amháin	
	(i) Nuair a bhíonn foirm thogra á chomhlánú, ní mór don duine atá ag lorg árachais na fíricí ábhartha go léir a scríobh síos go fírinneach. Cad a thugtar ar an bprionsabal árachais seo?		
	Freagra:		
	(ii) I gcás caillteanais, cad is féidir le duine atá faoi árachas a éileamh ón gcuideachta árachais?		
	Freagra:		
	(iii) Cén teideal atá ag an duine a chuireann an cuideachta árachais amach chun méid an chaillteanais a mheas?		
	Freagra:		

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 4:		Iomlán carnach t/aa:	

(A) (i) Comhlánaigh an Sonrasc:

Mórdhíoltóirí Gaelacha Tta

Páirc Miondíola Uí Chinnéide, An t-Aonach, Co. Thiobraid Árann

SONRASC UIMH. 629

Teileafón: 067-541735
Facs: 067-541777
r-phost: gaelach@tiob.com

Cláruimhir CBL IE7457939

Dáta: ____________________

D'Uimhir Ordaithe: ____________________

CAINNÍOCHT	TUAIRISC	CÓD-UIMHIR	PRAGHAS AN CEANN €	IOMLÁN €

Carraeireacht Íoctha
E & E E

Iomlán (Gan CBL san Áireamh)	
Lascaine Thrádála	
Fo-iomlán	
CBL	
Iomlán (CBL san áireamh)	

Obair (más gá)

(A)	(ii) Luaigh cúis **amháin** gur doiciméad tábhachtach é Sonrasc.	Don Oifig Amháin	

(B) Comhlánaigh an seic agus an comhdhuille:

Dáta		**Banc AIB** Sráid an Chaisleáin, Dún Garbhán, Co. Phort Láirge	93-74-56 Dáta
Do			
Iarmhéid	€35,000.00	Íoc	nó ordú **euro euro euro**
An Seic Seo	€		€
Iarmhéid Nua	€		Spóirt na Mumhan Tta
25463		**25463 937456 79667418**	

(C) Iontráil an íocaíocht seic i gcuntas bainc Spóirt na Mumhan Tta:

Dr	**Spóirt na Mumhan Tta – Cuntas Bainc**						Sr
2013	Sonraí	F	€	2013	Sonraí	F	€

NÓ

Spóirt na Mumhan Tta – Cuntas Bainc					
Dáta	Sonraí	F	Dr	Sr	Iarmhéid
2013			€	€	€

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 5:		Iomlán carnach t/aa:	

Le húsáid le ROINN B – Ceist 6

(A) Cuntas Fáltas agus Íocaíochtaí Miondealaithe (Leabhar Airgid Miondealaithe) Chlub Gailf Cois Locha

Dr

Dáta	Sonraí	Banc			
		€	€	€	€

Sr

Dáta	Sonraí	Uimhir Seic	Banc					
			€	€	€	€	€	€

(B)	Ríomh an barrachas nó an t-easnamh a rinne an club ar thráth na gceist boird i rith mhí na Márta. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.		Don Oifig Amháin
	Freagra: **€**	Obair	

(C)	Mínigh **dhá** dhualgas a bhíonn ar chisteoir club:		
	1.		
	2.		

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 6:		Iomlán carnach t/aa:	

		Don Oifig Amháin	
(A)	(i) Mínigh an téarma '**allmhairí**'.		
	(ii) Mínigh **dhá** bhuntáiste d'Éirinn a bhaineann le h-allmhairí.		
	1.		
	2.		

(B)	(i) Sainaithin an bhliain ina raibh an ráta ab airde boilscithe.			
	Freagra:			
	(ii) Sainaithin an bhliain a raibh an ráta ab ísle boilscithe.			
	Freagra:			
	(iii) Ríomh an meánráta boilscithe do na sé bhliain sin. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.			
	Freagra: **%**	Obair		
	(iv) Má bhí pá €450 in aghaidh na seachtaine ag duine i 2010, ríomh cé mhéad a bheadh ag teastáil ón duine sin in aghaidh na seachtaine i 2011 chun coimeád suas leis an mboilsciú. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.			
	Freagra: **€**	Obair		

(C)	(i) Ullmhaigh an Buiséad Náisiúnta don bhliain 2013 ón eolas a cuireadh ar fáil. (ii) Luaigh cé acu buiséad 'barrachais' nó buiséad 'easnaimh' é.

(i)	**Buiséad Náisiúnta don bhliain 2013**			
			€000	€000
	IONCAM			
	CAITEACHAS			
(ii)				

		Don Oifig Amháin	
	(iii) Cé acu Roinn Rialtais a ullmhaíonn an Buiséad Náisiúnta?		
	Freagra:		
	(iv) Gach bliain caitheann Rialtas na hÉireann suimeanna móra airgid ar Oideachas. Tabhair **dhá** shampla de chaiteachas an Rialtais ar Oideachas.		
	1.		
	2.		

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 7:		Iomlán carnach t/aa:

(A)	Taispeáin an t-eolas ar dhíolacháin na bhfón póca i bhfoirm **Bharrachairt:**

(B)	(i) Ríomh luach na ndíolachán iomlán fón póca do Theagmháil Tta i gContae na Gaillimhe i 2012. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.		Don Oifig Amháin	
	Freagra: **€**	Obair		

			Don Oifig Amháin
(B)	(ii) Ríomh luach na ndíolachán iomlán fón póca do Theagmháil Tta i ngach contae san iarthar i 2012. Taispeáin do fhreagra agus do chuid oibre.		
	Freagra: €	Obair	

(C)	Tá ainm branda ar gach fón póca a dhíolann Teagmháil Tta. Úsáideann an comhlacht urraíocht, tairiscintí speisialta agus ceistneoirí go rialta. Mínigh go soiléir **trí cinn** de na téarmaí a bhfuil líne fúthu.		
	1.		
	2.		
	3.		

Don scrúdaitheoir amháin:	Iomlán t/a:		Iomlán ar Cheist 8:		Iomlán carnach	

Leathanach Bán